

FEDERALE VERZEKERING
VERENIGING VAN ONDERLINGE
LEVENSVERZEKERINGEN
Stoofstraat 12
1000 BRUSSEL

RPR Brussel 0408.183.324

JAARVERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR
AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN 12 MEI 2020

Mevrouw,
Mijnheer,

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, hebben wij de eer u verslag uit te brengen over ons beheer gedurende het boekjaar 2019 en u de jaarrekening afgesloten op 31 december 2019 ter goedkeuring voor te leggen.

Na de uitzonderlijke groei van 28% die in 2018 gerealiseerd werd, is de Onderlinge Leven in 2019 op dit elan verder gegaan. Het incasso kent een groei van 23%, waardoor zijn bedrag (€ 256,3 miljoen) voor het tweede jaar op rij een recordniveau bereikt.

Deze groei ligt ver boven deze van de Belgische levensverzekeringsmarkt, die met ongeveer 4% stijgt (schattingen van Assuralia op 30 september 2019).

Ondanks de aanhoudende conjunctuur van lage rentevoeten blijven de financiële resultaten bevredigend.

De bedrijfskosten blijven stijgen als gevolg van investeringen in digitalisering en de vele nieuwe reglementeringen waaraan verzekeraars zich moeten houden.

Dankzij dit zeer goede resultaat kan de Onderlinge Leven behoorlijke ristorno's leven (statutair winstdeelnames genoemd) toekennen aan haar klanten, haar eigen vermogen versterken en een solvabiliteitsratio voorleggen die ruim boven de wettelijk vereiste bedragen ligt.

Zoals reeds aangehaald werd, kende het incasso in 2019 een mooie groei. Deze wordt hieronder nader toegelicht :

Individuele levensverzekeringen (tak 21)

De belangrijkste redenen voor de groei (14%) van het incasso in individuele levensverzekeringen (tak 21) zijn de volgende :

- Het behoud van de commerciële focus op de tak 21-levensverzekeringen verbonden aan een waarborg van 0% of een verticale waarborg (formules met jaarlijks gewaarborgde rentevoeten op de premies en de reserves) en op de overlijdenswaarborgen. Gerichtte commerciële acties, zoals mediacampagnes met "incentives" voor de klanten (Cashback) of de actie 'Privilege' (bonus toegekend aan klanten die

de reserve van hun afgelopen individuele levensverzekering of groepsverzekering herinvesteren), bleven deze benadering ondersteunen.

- Het organiseren van informatiesessies voor de klanten, met name inzake 'beleggingen/investeringen' en 'successieplanning', kende een groot succes bij de deelnemers.
- De mediacampagne 'Startbonus' over de oplossingen van de Onderlinge Leven op het vlak van pensioensparen leidde tot de afsluiting van heel wat contracten.
- Het herhaaldelijk vermelden en aanbevelen door de gespecialiseerde media van verschillende van onze levensverzekeringsoplossingen uit tak 21, hoofdzakelijk Vita Invest Dynamic en Vita Pensioen.
- Ook dit jaar bleek het partnership met VDK Bank, een extra verkoopkanaal, een stuwende kracht om omzet te realiseren.

Kapitalisatierekeningen (tak 26)

Het omzetcijfer in tak 26 is in 2019 meer dan verdrievoudigd (+ 217%), hoofdzakelijk dankzij de opgestarte samenwerking met Korfine gericht op het verdelen van specifieke kapitalisatiecontracten voor de wettelijke huurwaarborg tussen verhuurder en huurder.

De groei van het incasso in tak 26 is ook te danken aan de afsluiting van contracten in het segment 'Social & Public'.

Groepsverzekeringen

De groepsverzekeringen kenden daarentegen een terugval met bijna 7%, maar de situatie vertoont felle contrasten : de formule Universal Life blijft groeien, terwijl het incasso in de klassieke groepsverzekering afneemt.

Lancering van de tak 44 (combinatie van de takken 21 en 23)

Het laatste trimester van 2019 werd gekenmerkt door de lancering van een nieuw kernproduct voor de Onderlinge Leven: Vita Flex 44, een combinatie van de takken 21 en 23. De combinatie van deze twee takken, die is ontworpen om veiligheid en potentieel rendement samen te brengen, biedt op lange termijn de flexibiliteit en eenvoud die kenmerkend zijn voor de filosofie van de Onderlinge Leven op het gebied van spaar- en beleggingsoplossingen.

Het gaat om een product dat gedurende de volledige looptijd kan evolueren: het kan worden aangepast aan de veranderende behoeften, de beleggingshorizon en de risicobereidheid van de klant. Er is ook een optionele beveiliging ingebouwd via 'stop loss', een intelligent beschermingsmechanisme tegen aanzienlijke beursdalingen. Dit wordt geactiveerd zodra een fonds een waardevermindering van 20% bereikt ten opzichte van de hoogste waarde die de klant heeft genoten. In dat geval worden de reserves van de klant die in dit fonds zijn belegd, automatisch en gratis overgeheveld naar een 'toevlucht-fonds' in afwachting van een latere herbestemming.

Vita Pensioen en F-Manager VIP

De Onderlinge Leven heeft twee DECAVI Levensverzekeringstroofeën gewonnen: voor Vita Pensioen (4de jaar op rij) en F-Manager VIP (7de opeenvolgende jaar). Jaar na jaar vormt deze erkenning voor de oplossingen aangeboden door de Onderlinge Leven een bewijs van hun grote toegevoegde waarde.

Solvabiliteit

Ondanks de verkregen vrijstelling voor de vorming van de reserve voor renterisico's, heeft FEDERALE Verzekering beslist om een bedrag van € 16,3 miljoen toe te wijzen aan het fonds voor toekomstige toewijzingen en op die manier bijgedragen tot het behoud van haar solvabiliteitsratio op een niveau dat ruimschoots boven de wettelijk vereiste bedragen ligt.

De solvabiliteitsratio, die wordt bepaald door de regels van de solvabiliteitsregeling (Solvency II), bedraagt 183% op 31 december 2019 (nog niet geauditeerd bedrag).

Winstdeelnames

De Onderlinge Leven kan voor 2019 aanzienlijke winstdeelnames toekennen.

De financiële producten en levensverzekeringen voor ondernemingen bieden bijgevolg rendementen die tot de beste op de markt behoren. In dit opzicht dient te worden opgemerkt dat de Onderlinge Leven één enkel tarief van winstdeelnames toekent op de volledige aangelegde reserve, in tegenstelling tot andere verzekeraars die alleen hogere winstdeelnames toekennen, op voorwaarde dat de reserves een bepaald bedrag overschrijden.

Samengevat brengt dit het totale rendement van de belangrijkste levensverzekeringsproducten op de percentages die in de onderstaande tabel worden meegedeeld.

WINSTDEELNAMES EN TOTALE RENDEMENTEN 2019			
Financiële producten			
	Gewaarborgde rentevoet	Winstdeelname	Totaal bruto-rendement
Diamant Invest / Pensioen / Junior	0,00 tot 4,75%	0,00 tot 0,80%	0,80 tot 4,75%
Vita Invest / Vita Invest.2	0,00 tot 3,00%	0,00 tot 0,80%	0,80 tot 3,00%
Vita Invest Dynamic	0,00 %	1,85%	1,85%
Vita Pensioen	1,25%	0,80%	2,05%
Vita Flex	1,25%	0,70%	1,95%
Vita VAPZ	1,25%	0,80%	2,05%
Nova Invest	0,15 tot 3,00%	0,00 tot 1,10%	1,25 tot 3,00%

Fondsen (tak 23)	Nettorendement		
FEDERALE - Euro Equities growth			25,46%
FEDERALE - Euro Bonds opportunities			8,68%
FEDERALE - Euro Real Estate Dynamic			3,96% (*)
FEDERALE - DNCA Invest Europe (Flexible)			0,60% (*)
FEDERALE - Invesco Balanced Risk Allocation Fund (Flexible)			1,72% (*)
FEDERALE - Fidelity Word (Equities)			5,00% (*)
FEDERALE - Robeco Emerging Markets (Equities)			8,56% (*)
FEDERALE - Schroder Global Climate Change (Equities)			3,24% (*)
FEDERALE – Fidelity Euro Cash			-0,80% (*)
(*) nettorendement voor de periode van 12.09.2019 (1 ^{ste} VNI) tot en met 31.12.2019			
Groepsverzekeringen en verzekeringen van individuele pensioentoezegging			
F-MANAGER VIP	1,25%	0,80%	2,05%
F-MANAGER	1,25%	0,55%	1,80%
F-BENEFIT	0,25 tot 3,75%	0,00 tot 1,50%	1,75 tot 3,75%

JAARREKENING OP 31.12.2019

Als we de belangrijkste posten van de jaarrekening overlopen, stellen we vast :

OP DE ACTIVA VAN DE BALANS (IN EURO)

Immateriële activa	12.744,80
Beleggingen	2.148.350.294,23
Bestaande uit :	
• de terreinen en gebouwen;	9.591.834,70
• de beleggingen in verbonden ondernemingen en de deelnemingen, bestaande uit :	258.851.484,85
○ de deelnemingen, hoofdzakelijk in de Coöperatieve Vennootschap, de N.V. FRE, FEDERALE Invest, FEDERALE Management en F.R.E.I.M., in handen van de Onderlinge Leven;	
○ andere ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	
• de overige financiële beleggingen	1.879.906.974,68
en hoofdzakelijk :	
- aandelen, deelnemingen en andere niet vastrentende effecten	144.277.032,15
- obligaties en andere vastrentende effecten	1.493.725.775,18
- hypothecaire leningen en kredieten	26.544.849,74
- overige leningen (voorschotten op contracten, gewaarborgde achtergestelde leningen en niet gewaarborgde leningen)	215.359.317,61
Beleggingen inzake verrichtingen verbonden aan een beleggingsfonds van de activiteitengroep "leven", waarbij het beleggingsrisico niet gedragen wordt door de onderneming	4.068.607,25
Deel van de herverzekeraars in de technische voorzieningen	2.220.262,30
Vorderingen	63.198.085,01
Onder die vorderingen dient de aandacht gevestigd te worden op de vorderingen :	
• uit hoofde van rechtstreekse verzekeringsverrichtingen, hoofdzakelijk bestaande uit het saldo van de rekeningen van verzekeringsnemers en de lopende rekeningen van medeverzekering	3.418.567,10
• uit hoofde van herverzekeringsverrichtingen (lopende rekeningen van de herverzekeraars)	528.390,65
• overige vorderingen, hoofdzakelijk bestaande uit de saldi van de lopende rekeningen met de andere maatschappijen van de groep en de diverse vorderingen	59.251.127,26
Overige activabestanddelen	8.602.446,77
Ze omvatten :	
• de materiële activa	130.290,46
• de beschikbare waarden	8.472.156,31
Overlopende rekeningen	31.339.600,06
Ze zijn hoofdzakelijk samengesteld uit de verworven, niet-vervallen intresten en huurgelden.	
TOTAAL	2.257.792.040,41

OP DE PASSIVA VAN DE BALANS (IN EURO)

Eigen vermogen

100.419.879,25

Het eigen vermogen werd niet versterkt in 2019. Het fonds voor toekomstige toewijzingen werd daarentegen fors verhoogd.

Dit eigen vermogen omvat :

- de wettelijke reserve 570.000,00
- de onbeschikbare reserves 22.162.669,39
- de vrijgestelde reserves 820.367,03
- de beschikbare reserves 24.299.655,56
- de overgedragen winst 3.445.804,52

Achtergestelde passiva

60.000.000,00

Er werd een achtergestelde lening van € 60 miljoen afgesloten door de Onderlinge Leven in 2017.

Fonds voor toekomstige toewijzingen

127.862.867,27

In 2019 werd dit fonds verhoogd met € 16.300.000,00.

Technische voorzieningen

1.865.204.683,72

Ze vertegenwoordigen de waarde van de verplichtingen van de maatschappij ten aanzien van de verzekerden.

Krachtens de wettelijke bepalingen worden ze opgesplitst in :

- voorziening voor levensverzekeringen 1.844.535.293,98
  - In deze voorziening vindt men onder andere:
    - een langlevensreserve die werd aangelegd ten belope van € 1.415.762,46
    - de zogenaamde knipperlichtvoorziening werd niet gespijst, gezien de door de NBB toegekende vrijstelling. Op 31.12.2019 bedraagt deze voorziening in totaal € 87.332.539,57
- voorzieningen voor te betalen schade 14.056.939,21
- voorziening voor winstdeelname 6.358.286,04

Technische voorzieningen met betrekking tot de verrichtingen verbonden aan beleggingsfondsen van de activiteitsgroep "leven", waarbij het beleggingsrisico niet gedragen wordt door de onderneming	4.068.607,32
Voorziening voor overige risico's en kosten Het gaat om de voorziening voor brugpensioenen en de voorziening voor uitgestelde belastingen.	24.849,19
Deposito's ontvangen van de herverzekeraars	2.220.262,30
Schulden	95.958.062,48
Waaronder:	
<ul style="list-style-type: none"> • de schulden uit hoofde van rechtstreekse verzekeringsverrichtingen, hoofdzakelijk bestaande uit : <ul style="list-style-type: none"> – de voor de vervaldag betaalde premies – de te betalen taksen en belastingen in het kader van de verzekeringscontracten • overige schulden Het gaat hoofdzakelijk om de schulden wegens belastingen, bezoldigingen en sociale lasten, alsook de REPO's. 	4.633.592,61
Overlopende rekeningen	91.299.352,51
TOTAAL	2.257.792.040,41

OP DE RESULTATENREKENING (IN EURO)

TECHNISCHE REKENING NIET-LEVEN

De verdiende premies na aftrek van herverzekering	3.250.576,72
Deze som is het resultaat van het verschil tussen:	
• de brutopremies	3.901.112,00
• de overgedragen premies aan de herverzekeraars (-)	650.535,28
Opbrengsten van beleggingen	250.172,13
Schadelast, na aftrek van herverzekering (-)	1.527.657,51
Deze bestaat voornamelijk uit:	
• de betaalde brutobedragen	1.597.172,92
• het deel van de herverzekeraars in de uitkeringen (-)	400.632,48
• de wijziging van de voorziening voor te betalen schade, na aftrek van herverzekering (stijging +, daling -)	331.117,07
Netto bedrijfskosten (-)	269.552,88
Deze som is de samenvoeging van de acquisitiekosten en de administratiekosten.	
Beleggingslasten (-)	686.513,89
Resultaat	875.459,99

TECHNISCHE REKENING LEVEN

De verdiende premies na aftrek van herverzekering	251.284.889,79
Deze som is het resultaat van het verschil tussen :	
• de brutopremies	252.356.889,58
• de overgedragen premies aan de herverzekeraars (-)	1.071.999,79
Opbrengsten van beleggingen	131.927.729,05
Ze omvatten :	
• de opbrengsten van beleggingen in verbonden ondernemingen of waarmee een deelnemingsverhouding bestaat. Het gaat hoofdzakelijk om de inkomsten van de Bevek FEDERALE Invest en de intresten op de vorderingen (verbonden ondernemingen);	8.490.855,73
• de opbrengsten van de andere beleggingen Ze omvatten hoofdzakelijk de opbrengsten van de vastrentende en de niet-vastrentende effecten, alsook de intresten van de hypothecaire kredieten;	73.446.187,97
• de terugnemingen van waardecorrecties op beleggingen in plaats van € 1.582.189,88 in 2018	61.979,00
• de meerwaarden op de realisatie in plaats van € 31.080.403,20 in 2018.	49.928.706,35
Waardecorrecties op beleggingen van de post “Beleggingen inzake verrichtingen verbonden aan beleggingsfondsen van de activiteitengroep “leven”, waarbij het beleggingsrisico niet gedragen wordt door de onderneming”	1.006.220,25
Het betreft de aanpassing van de waarde van de contracten en de activa toegewezen aan de tak 23.	
Overige technische opbrengsten, na aftrek van herverzekering (-)	65.444,69
Schadelast, na aftrek van herverzekering (-)	119.637.902,77
Deze bestaat voornamelijk uit :	
• de betaalde brutobedragen	121.247.561,24
• het deel van de herverzekeraars in de uitkeringen (-)	712.334,40
• de wijziging van de voorziening voor te betalen schade, zonder aftrek van herverzekering (stijging +, daling -)	-764.015,90
• de wijziging van de voorziening voor te betalen schade, ten laste genomen door de herverzekeraars (stijging -, daling +)	-133.308,17
Wijziging van de andere technische voorzieningen, na aftrek van de herverzekering (stijging -, daling +)	-165.167.893,95
Het gaat hoofdzakelijk om de voorziening voor levensverzekering.	
Winstdeelname en restorno's (stijging -, daling +)	554.280,30
Netto bedrijfskosten (-)	20.031.579,99
Deze som is de samenvoeging van de acquisitiekosten en de administratiekosten.	

Beleggingslasten (-)	57.633.702,09
Ze omvatten :	
<ul style="list-style-type: none"> • de beheerslasten van de beleggingen, met inbegrip van de onderhoudskosten van de gebouwen en de gestorte intresten aan de herverzekeraars op hun deposito's • de waardecorrecties op beleggingen (onroerende waarden en financiële instrumenten) • de minwaarden op de realisatie 	<p>946.826,80</p> <p>22.066.482,60</p> <p>34.620.392,69</p>
Waardecorrecties op beleggingen van de post “Beleggingen inzake verrichtingen verbonden aan beleggingsfondsen van de activiteitengroep “leven”, waarbij het beleggingsrisico niet gedragen wordt door de onderneming” (-)	240.847,54
Overige technische kosten, na aftrek van herverzekering (-)	2.111.692,71
Het gaat hoofdzakelijk om betaalde taksen op de winstdeelnames, op bepaalde reserves en aan het bijzonder beschermingsfonds voor deposito's (taks ingevoerd in 2011).	
Wijziging van het fonds voor toekomstige toewijzingen (stijging -, daling +)	-16.300.000,00
Rekening houdend met de technische en niet-technische resultaten, met de overgedragen winst en na	
<ul style="list-style-type: none"> • verhoging van het fonds voor toekomstige toewijzingen met € 16.300.000,00 • toekenning van winstdeelnames (voorziening) voor € 6.358.286,04 	
bedraagt de aan te wenden winst € 3.471.804,52.	
Er wordt voorgesteld de winst als volgt aan te wenden:	
<ul style="list-style-type: none"> • over te dragen winst • andere uitkeringsgerechtigden (koopkrachtpremie) 	<p>3.445.804,52</p> <p>26.000,00</p>

OPVALLENDE GEBEURTENISSEN NA DE AFSLUITING

Voorafgaande opmerking : Geen enkele gebeurtenis na de afsluiting wijzigt het getrouwe beeld van de jaarrekening afgesloten op 31.12.2019.

Sinds meer dan een maand zitten de beursmarkten in een correctiefase. Tussen 1 januari en 19 maart 2020 hadden de beursindexen tussen 30 en 40% verloren en de credit spreads hebben een impact op de valorisatie van obligaties. Gelukkig hebben de markten zich sindsdien enigszins hersteld, maar hun evolutie blijft op korte termijn onzeker.

Twee belangrijke factoren verklaren de evolutie van Finance:

- De onenigheid van de olieproducerende landen (OPEC) en de beslissing van Saoedi-Arabië om de olieproductie te verhogen op een moment dat de vraag al afneemt, met als gevolg een ineenstorting van de olieprijs.

- De epidemie van het coronavirus (covid-19 genaamd) is zeer snel uitgegroeid tot een wereldwijde pandemie, volgens de termen gebruikt door de WHO (Wereldgezondheidsorganisatie). Om deze snelle verspreiding tegen te gaan, hebben alle landen steeds restrictievere lockdownmaatregelen voor hun bevolking ingevoerd.

De volgende punten verdienen bijzondere aandacht op het niveau van bedrijfsbeheer, gezien de risico's van recessie als gevolg van deze economische omgeving:

- De verzekeringsactiviteit
  - Wat onze verzekeringsproducten betreft, verwachten we, met uitzondering van de overlijdensverzekeringen, geen substantieel impact op de schadegevallen.
  - Wat de overlijdensverzekeringen betreft, merken we op dat de oversterfte vooral de 65-plussers zou betreffen. Deze populatie is verwaarloosbaar in onze portefeuille.
  - Wat betreft de dienstverlening naar cliënteel toe is voorzien dat de overgrote meerderheid van het personeel van thuis uit werkt.
  - We verwachten een mogelijk sterke daling van het incasso leven

- De continuïteit van de onderneming

Het pakket maatregelen dat door Assuralia, de beroepsvereniging voor verzekeringsondernemingen, is aangekondigd, heeft specifiek tot doel om blijf te geven van flexibiliteit ten aanzien van natuurlijke personen of rechtspersonen die betalingsmoeilijkheden ondervinden bij de betaling van premies, uitstel te verlenen aan degenen die een hypothecair krediet moeten aflossen, een regeling uit te werken voor de schuldsaldo- en brandverzekeringen (deze laatste bepaling heeft betrekking op iedereen die werkloos is geworden). Daarnaast is het ook belangrijk dat de verzekeraars zich ertoe verbinden hun personeel te blijven beschermen in geval van tijdelijke werkloosheid.

Deze financiële gevolgen zullen niet verwaarloosbaar, maar wel tijdelijk van aard zijn en zullen de continuïteit van de onderneming, waarvan de solvabiliteit de afgelopen jaren is verbeterd, niet in gevaar brengen. Deze overgangsmatregelen zijn bedoeld om het risico van faillissement van ondernemingen of moeilijke levensomstandigheden van particulieren die met deze pandemie worden geconfronteerd, te voorkomen.

- De impact op de valorisatie van de financiële activa

De waarde van de beleggingen en de inkomsten die ze genereren kunnen zowel dalen als stijgen. Dit betekent simpelweg dat de prijsvolatiliteit sterk toegenomen is. Om dit aan te pakken hebben de internationale monetaire autoriteiten ongekende maatregelen genomen om de economie te begeleiden. Deze zouden moeten voorkomen dat beleggers het grootste deel van hun oorspronkelijke investering niet terugkrijgen. Toch is het belangrijk om te beseffen dat een 'ongeval' nooit uit te sluiten valt. Er wordt veel aandacht besteed aan de liquiditeitsrisico's op het vlak van financieel beheer en inningen, alsook aan de ontwikkelingen van de marktomstandigheden (sociale, politieke en economische situatie).

- Impact op de goodwill

De gevolgen zijn, gezien de betrokken bedragen, verwaarloosbaar ten opzichte van de andere opgevolgde risico's.

SOCIALE BALANS

Het gemiddelde aantal actieve personen, uitgedrukt in voltijdse equivalenten, bedroeg 94,5 eenheden in de loop van het boekjaar 2019 tegenover 94,2 eenheden in 2018.

Het bedrag van de personeelskosten (definitie van de sociale balans) is € 7.440.625.

37 personen hebben een formele voortgezette beroepsopleiding gevolgd en 21 personen hebben een informele opleiding gevolgd.

RISICOBEBEER

Wat het risicobeheer betreft, werd het jaar 2019 voor de Onderlinge Leven gekenmerkt door verschillende gebeurtenissen :

- de uitwisseling van informatie met de revisor, de controlefuncties en de Nationale Bank van België;
- de herziening van het 'risk appetite statement' (van kracht op 1 januari 2019);
- de lancering van Vita Flex, beleggingsproduct van de tak 44;
- de daling van de solvabiliteitsratio's als gevolg van de dalende rentevoeten in 2019;
- de vrijstelling van dotatie aan de knipperlichtvoorziening;
- de beoordeling van het cyberrisico en de bespreking van het actieplan;
- de impact van de evolutie van de lage rentevoeten;
- de voorstelling van de doelstellingen van het herverzekeringsprogramma voor 2019;
- de analyses van de 'Liability Adequacy Test' (LAT) voor Leven;
- het globale programma van stresstests in het kader van ORSA;
- het uitvoeren van de verschillende stresstests uitgaand van EIOPA en opgelegd door de Nationale Bank van België;
- de goedkeuring van de verschillende beleidsdocumenten inzake risicobeheer;
- de analyses en besprekingen van het ALM-comité (ALCO);
- de opvolging van de KPI's in het geaggregeerde risk dashboard;
- de antwoorden op de reglementaire eisen inzake governance en regelgeving.

De solvabiliteitsratio's op 31.12.2019 (nog niet geauditeerde bedragen)

De solvabiliteitsratio's van de drie verzekeringsondernemingen van FEDERALE Verzekering zijn comfortabel in vergelijking met de vastgestelde rationiveaus in het 'Risk Appetite Statement'.

	31/12/2019	Tolerantie-drempel	Risk Appetite
Onderlinge Leven	183%	125%	150%
Coöperatieve Venn.	296%	125%	150%
Gemeensch. Kas	231%	125%	150%

Het toegepaste beleid

Het toepassingsgebied van het beleid inzake risicobeheer strekt zich uit tot alle departementen binnen FEDERALE Verzekering. Dit risicobeheerbeleid bepaalt een homogene en systematische aanpak van de diverse risico's waaraan FEDERALE Verzekering is blootgesteld.

Het risicobeheer heeft niet tot doel het risico volledig uit te schakelen, maar wil veeleer de structurele middelen bieden om de gelopen risico's in het kader van de activiteiten van FEDERALE Verzekering te identificeren, op te volgen en te beheersen. Op die manier wordt binnen de groep een optimale besluitvorming op alles niveaus bevorderd.

De raad van bestuur definieert de verklaring van risicobereidheid voor elke verzekeringsonderneming van FEDERALE Verzekering. Deze wordt vervolgens vertaald in een systeem van limieten en samenhangende beleidsdocumenten. De raad van bestuur is tevens verantwoordelijk voor het globale programma van stresstests, door deel te nemen aan de besprekingen, de belangrijkste modelleringshypothese te onderzoeken/beoordelen en de scenario's te selecteren.

De controle van het risicobeheer behoort tot de taken van het risk management committee als besluitvormingscomité uitgaand van het directiecomité en het risicocomité, het gespecialiseerde comité opgericht binnen de raad van bestuur dat :

- het beleid en de globale strategie inzake risicobeheer zoals voorgesteld door het risk management, valideert;
- de door FEDERALE Verzekering gelopen risico's anticipatief beheert;
- de tolerantiedrempels voor de risico's vastlegt;
- de gepaste maatregelen treft om de waarschijnlijkheid en de potentiële impact van de risico's te beoordelen, ook op de verwezenlijking van de doelstellingen van FEDERALE Verzekering;
- beslist wat het gepaste antwoord is voor elk opgetekend risico;
- het beheer van de eigen fondsen, de solvabiliteit, de financiële structuur en de rendabiliteit opvolgt.

Het beleid inzake risicobeheer en interne controle, alsook het charter van risicobeheer werden goedgekeurd door de raad van bestuur.

Welke soorten risico's?

Verzekeringsrisico's

De verzekeringsrisico's vloeien voort uit de onzekerheid bij de afsluiting van een verzekeringspolis met betrekking tot het verzekerde risico dat zich eventueel kan voordoen. Als het verzekerde risico zich voordoet, is er een bijkomende onzekerheid over het bestaan en de omvang van de schade die door de verzekeraar vergoed zal moeten worden. De omvang van een schadegeval is soms pas na enige tijd gekend.

De verzekeringsrisico's worden hoofdzakelijk gewaarborgd via voorafgaande goedkeuringsprocedures voor de producten, een aanvaardingsbeleid, herverzekering en controle van de technische voorzieningen.

Financiële risico's

De financiële risico's zijn de risico's van geldelijke verliezen als gevolg van een financiële verrichting of een economische verrichting met een financiële impact.

Het behoud van het kapitaal is een zeer belangrijke doelstelling, wetende dat het verlies kan voortvloeien uit de evolutie van een markt, een sector, een bijzondere uitgifte of uit technische overwegingen. De volatiliteit van de resultaten van een portefeuille moet beperkt worden. De liquiditeit van de financiële activa wordt nagestreefd door een beroep te doen op activa genoteerd op openbare markten en waarvan het dagelijks verhandelde volume toereikend is om een snelle overdracht tegen aanvaardbare marktvoorwaarden te verzekeren. De diversificatie van de portefeuille moet voldoende doorgedreven zijn.

Het departement Finance staat in voor de keuze van de tegenpartijen, voor de hoeveelheid bij de aankoop en de opvolging van de portefeuille binnen de grenzen van het investeringsbeleid. Het investeringscomité (voor roerende goederen en voor onroerende goederen) zorgt ervoor dat de investeringsbeginselen toegepast worden.

De controle van dit beleid wordt toevertrouwd aan het comité voor het beheer van de financiële risico's (ALM). De financiële grenzen worden opgevolgd door een module, opgenomen in het centrale beheersinstrument van de portefeuille.

Naast deze controle wordt de mogelijkheid van FEDERALE Verzekering om haar verplichtingen na te komen gemeten aan de hand van een model van risicobeheer, bovenop de naleving van de geldende solvabiliteitscriteria.

Operationele risico's

De operationele risico's vloeien voort uit het onaangepaste of gebrekkige karakter van procedures, individuen of systemen. Ze zijn toe te schrijven aan externe en interne oorzaken. De juridische risico's behoren tot deze categorie.

Er zijn verschillende types van operationele risico's :

- fraude;
- praktijken inzake tewerkstelling en veiligheid op de werkplek;
- klanten, producten en handelspraktijken: het gaat om oneerlijke handelspraktijken, productietekorten, verspreiding van informatie, selectie / blootstelling van klanten en dienstverlening / advies;
- schade aan de materiële activa;
- onderbreking van de activiteit en slechte werking van de systemen;
- uitvoering, levering en beheer van de processen: verliezen die voortvloeien uit een probleem met de verwerking van een transactie of met het beheer van de processen of de betrekkingen met de handelspartners.

Het operationele risico wordt beheerd binnen FEDERALE Verzekering, grotendeels op gedecentraliseerde wijze, door middel van instructies, beleidslijnen en reglementen. Bovendien zien de interne auditoren toe op de goede werking van deze maatregelen van interne controle.

Strategie- en reputatierisico

Het strategierisico is het potentiële verlies dat voortvloeit uit de afwezigheid van een strategie, de inefficiëntie van de strategieën of de onmogelijkheid zich aan te passen aan verandering. Het reputatierisico is gekoppeld aan de potentiële negatieve publiciteit waaraan de onderneming blootgesteld zou kunnen worden en die mogelijk de ondernemingsresultaten kan beïnvloeden.

De zakelijke gedragscode van FEDERALE Verzekering bepaalt dat elk personeelslid verplicht is een houding aan te nemen die geen schade kan toebrengen aan haar reputatie, noch haar integriteit in gevaar kan brengen, dit door :

- de verplichtingen inzake vertrouwelijkheid na te leven;
- de regels van belangenconflicten toe te passen;
- op het werk respectvol om te gaan met andere personeelsleden, klanten en tegenpartijen.

FINANCIËEL BEHEER

Het investeringsbeleid blijft hoofdzakelijk gebaseerd op het voorzichtigheidsbeginsel. De groep beschikt vandaag over een evenwichtige beleggingsportefeuille. De investeringen worden voornamelijk uitgevoerd in rechtstreeks beheer, in functie van hun rendement, hun onderliggende risico, hun liquiditeit, hun kapitaalverbruik onder Solvency II, de eis van activa-passivabeheer en hun diversificatie. Dit alles gebeurt vanuit een langetermijnvisie, met naleving van de normen opgelegd door de Nationale Bank van België.

Aangezien de obligaties lage rendementen blijven opleveren op de financiële markten - deze zijn overigens onderhevig aan grote schommelingen -, moet er op zoek gegaan worden naar meer rendabele beleggingen, met name door een illiquiditeitspremie op te strijken via de afsluiting van niet-genoteerde leningen en investeringen in infrastructuur. Hiervoor zijn nog gerichtere financiële en juridische analyseprocessen van de beleggingen nodig en, bij uitbreiding, een versterking van de teams.

Terwijl de portefeuille van vastrentende effecten tot doel heeft terugkerende inkomsten te produceren tot aan de vervaldag, is de aandelenportefeuille, naast de productie van dividenden, gericht op de realisatie van meerwaarden op lange termijn.

Om in de balans het grootste deel van de latente meerwaarden op de aandelenportefeuilles te beschermen, werd er beslist om gebruik te maken van index-futures. Deze futures bieden het voordeel dat ze liquide zijn, dat hun prijsbepaling eenvoudig en transparant is en dat de dekkingskost nagenoeg nul is.

Ondanks een steeds moeilijker investeringscontext, gekenmerkt door een hevige concurrentie en een algemene daling van de rendementen, kenden de recurrente financiële inkomsten een groei van 10% dankzij een goede herinvesteringsvoet, een toenemende dividendstroom afkomstig van de vastgoedfilialen en een sterke stijging van de te investeren premies. De herinvesteringsvoet bleef boven de 3,5% en de interestmarge in verhouding tot de verbintenissen van de passiva bleef op een recordniveau. De vastgestelde daling van het totale financiële resultaat is toe te schrijven aan dalende niet-recurrente resultaten die voortvloeien uit minwaarden op de dekking van onze aandelenportefeuille (onder invloed van de stijgende beurzen in 2019) en aan waardeverminderingen op twee kredietdossiers.

ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

De onderneming heeft geen activiteiten op het vlak van onderzoek en ontwikkeling.

BESTUUR

FEDERALE Verzekering is zodanig georganiseerd om een gemeenschappelijk beheer van de verschillende verzekeringsondernemingen die er deel van uitmaken, mogelijk te maken. Dit bevordert een gezond, doeltreffend en voorzichtig beheer van haar activiteiten, rekening houdend met de risico's inherent aan haar bedrijfsmodel.

Voor FEDERALE Verzekering

Het directiecomité is bevoegd voor de verzekeringsondernemingen en is als volgt samengesteld :

- de heer Tom MEEUS, afgevaardigd bestuurder en voorzitter van het directiecomité;
- de heer Marc BANDELLA, bestuurder-directeur;
- de heer Jean-Marie BOLLEN, bestuurder-directeur;
- de heer Tom DE TROCH, bestuurder-directeur;
- mevrouw Véronique VERGEYLEN, bestuurder-directeur.

De functie van voorzitter van de raad van bestuur wordt uitgeoefend door één enkele persoon. Deze structuur leidt tot een centraal beheer, meer wel aangepast aan de specifieke kenmerken van de verschillende verzekeringsondernemingen.

Het voorzitterschap van de raad van bestuur wordt sinds 2018 vervuld door de heer Frank GOES.

Er zijn drie gespecialiseerde comités opgericht binnen de raad van bestuur om de doeltreffendheid van het toezicht op en de controle van de activiteiten, de werking en het risicoprofiel van FEDERALE Verzekering door de raad van bestuur te versterken: het auditcomité, het risicocomité en het benoemings- en remuneratiecomité.

Overeenkomstig de wet van 17 december 2008 betreffende de oprichting van een auditcomité in financiële ondernemingen, moet de raad van bestuur in zijn jaarverslag de individuele en collectieve deskundigheid aantonen van de leden van het auditcomité.

Sinds 2018 wordt het auditcomité voorgezeten door de heer Yvan FIEREMANS en bestaat het daarnaast uit mevrouw Céline AZIZIEH en Juliette DHERTE en de heren Jean BIESMANS, Frank GOES, Pierre-Marie MELIN en Guy ROELANDT.

Onder hen :

- zijn allen niet-uitvoerende leden van de raad van bestuur;
- zijn de meeste leden onafhankelijke bestuurders (één van hen is voorzitter) in de zin van het wetboek van vennootschappen en verenigingen;
- zijn twee leden van het auditcomité externe onafhankelijke bestuurders, gespecialiseerd in Solvabiliteit II, risicobeheer, financiële rapportering,... en met professionele ervaring in andere ondernemingen van de financiële sector;
- bezit elk lid van het auditcomité professionele ervaring op het vlak van boekhouding of audit;

- bezitten de meeste leden van het auditcomité professionele ervaring als bestuurder die uitvoerende functies bekleedt;
- bezitten de leden van het auditcomité aanvullende professionele ervaring in diverse activiteitsdomeinen.

De raad van bestuur is bijgevolg van oordeel dat de leden van het auditcomité individueel en collectief over de vereiste deskundigheid beschikken voor de uitoefening van hun taken.

Voor elk gespecialiseerd comité beschrijft een inrichtingsreglement met name zijn samenstelling, zijn werking, zijn verantwoordelijkheden en taken.

Voor de Onderlinge Leven

De raad van bestuur stelt aan de gewone algemene vergadering voor (onder voorbehoud van goedkeuring door de Nationale Bank van België) :

- om de heren Jean-Baptiste BRAET en Michel VANDERSTRAETEN te benoemen tot niet-uitvoerende bestuurder voor een periode van 6 jaar;
- om het mandaat van niet-uitvoerende bestuurder van de heer Serge DE CUYPER te hernieuwen voor een periode van 6 jaar.

Daarnaast is de raad van bestuur overgegaan tot :

- de benoeming van de heer Bruno THOLLEBEKE als lid van het auditcomité voor een periode van 3 jaar;
- de benoeming van de heer Yvan FIEREMANS als lid van het benoemings- en remuneratiecomité voor een periode van 3 jaar;
- de hernieuwing van het mandaat van de heer Frédéric de SCHREVEL als lid van het benoemings- en remuneratiecomité voor een periode van 3 jaar.

De raad van bestuur informeert de algemene vergadering over de stopzetting van het mandaat van niet-uitvoerende bestuurder van de heer Jean BIESMANS.

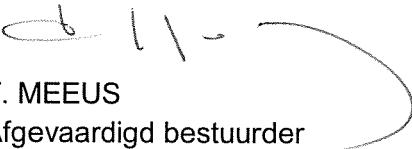
De externe functies uitgeoefend door de uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders worden gepubliceerd via de website van FEDERALE Verzekering (www.federale.be).

Wij danken de directie, de kaderleden en de personeelsleden van de Onderlinge Leven voor het werk dat zij in de loop van het boekjaar 2019 verricht hebben.

Ten slotte, indien u ons beheer goedkeurt, verzoeken wij u er ons kwijting van te willen verlenen.

Brussel, 28/4/2020

Voor de raad van bestuur,

T. MEEUS
Afgevaardigd bestuurder